

etni
dobiti
žko-
i no-
a ra-
je kaj
ajerca
jem k
di več
nici in
tedaj
lahko
spital
e poz-
ništvo).

ter Franc Mikel in Jakob Matzun. —
prijazni so sami veščaki, večji vinogradniki,
črtniki, župniki in drugi možje, katerim sme-
lahko zaupati, da se razumejo na vinograd-
stvo in da skušajo pošteno ljudstvu pomagati.
Pravno je seveda, da ljudstvo razume težavne
umore in da uboga ter si tako samo pomaga!

Četrty otrok našega prestolonaslednika. So-
pogona našega prestolonaslednika nadvojvoda Karla
povila je svojemu možu nadvojvodi Karlu
Francu Jožefu četrtega otroka, zdravega
dečka. Kršten je bil novorojenček dne 8. t. m.
v Schönbrunn pri Dunaju od kardinala nad-
biskupa dr. Piffel. Krstni boter je bavarski kralj.
Yuanšikaj umrl. K. B. poroča po Reuterje-
vem uradu z dne 5. junija iz Schanghaija:
V ponedeljek je umrl Yuanšikaj, predsednik ozi-
roma cesar Kitajske. Yuanšikaj bil je kot izrecni
kitajski domoljub v srcu nasprotnik angleških
nagotcev, ki si hočejo ves svet podvreči. Ni
torej izključeno, da je umrl nasilne smrti, kajti
glede so vedno svoje politične nasprotnike s
komprom in bodalom iz sveta spravljali. Yuanši-
kaj padel je na vsak način med najpomembnejše
državnike moderne Kitajske.

Junška smrt. Uslužbenec firme W. Blanke
v Ptuj, korporal Franc Emeršič, rojen leta
1892, je dobil v zadnjih bojih proti italijanskemu
napadalcu strel v glavo. Prepeljali so ga v bol-
nico Maltheserjev v Monte Rover na južnem
Tirolskem, kjer je umrl. Junaka so pokopali na
bolnišniškem pokopališču. Čast mu!

Brezprimerno hrabri Štajerci. Namestnik
grof Clary und Aldringen je ob priliki
60. rojstnega dneva feldmaršala nadvojvode
Friedricha odpisal sledečo častitko: „K
današnjemu slavnostnemu dnevu, katerega praz-
novanje Vaša cesarska Visokost kot vrhovni po-
veljnik in feldmaršal avstro-ogrske bojne sile s
posebnim pogledom na največje zmage naših
bratov, brezprimerno hrabrih čet čez vse naše
svetovne in z nadepolnim pogledom na častni
magoviti mir, prosim v imenu zvesto udanega
pobivalstva štajerskega, da mi dovolite najuda-
nejše čestitke predložiti. Namestnik grof Clary.“
— Na to čestitko dospel je sledeči odgovor:
„Za mi v imenu zvestega prebivalstva Štajerske
k mojemu rojstnemu dnevu izražene prisrčne
čestitke se zahvaljujem Vaši ekscelenci iz vsega
srca. Trdno sem prepričan, da bodejo brez-
primerno hrabri Štajerci, ki so se
dalej pri vsaki priložnosti z nevenljivo
slavo krili, tudi v bodočnosti z zopetnimi do-
stizmi svoje zvestobe na doseg trajnega, blago-
slovnega miru sodelovali. Feldmaršal nadvojvoda
Friedrich.“

Smrt v vodi. Dne 1. t. m. videli so prebi-
ralci v Celnicah nad Mariborom v Dravi
dnekega mrliča plavati. 20 letni posestnikov sin
A. Cencič dobil je nalogo, da naj mrliča iz
vode potegne. Pri tem delu je zdrsnil, padel v
vrtinec in utonil.

Slov. Plajberg. Piše se: Posestnik Andrej
Wieser (Vost) v Bodentalu, ki se je kot čr-
tovojnik več mesecev na ruskem bojišču boril,
bil je dne 16. maja na italijanski fronti težko
ranjen in je 20. maja v bolnišnici v Beljaku
umrl. Pokojni junak bil je član občinskega od-
bora, krajnega šolskega sveta itd. Bodi mu čast-
ni spomin!

Nesreča. V Guttaringu na Koroškem
padel je mali sinček vžitarice Franciške Ko-
pelnig v potok. Sosedinja Sobernig je
hotela otroka rešiti, kar pa se ji ni posrečilo.
Nasprotno je prišla sama v smrtno nevarnost,
kar jo je voda okoli 100 metrov daleč seboj
vzela in se je komaj rešila. Otrokovega mrliča
so par dni pozneje iz vode potegnili.

Navijanje cen po beguncih. Štajerska na-
metnija izdala je na politične podoblasti odlok,
v katerem pravi med drugim: „Namestnija je
dobila opetovano naznanila, da begunci in sicer
zlasti taki iz Galicije, predmete vsakdanje po-
trebe, tako žajlo, šokolado, štrikanje blago, po-
per itd. v malih množinah nakupujejo, zbi-
rajo in potem v časih, kadar nastopi pomanj-
kanje v tem blagu, ali pa na krajih, kjer je to
pomanjkanje posebno občutljivo, svoje nabrane
zaloge pod znatnim dobičkom zopet od-
dajo. Tako postopanje morajo politične oblasti
de same ob sebi zasledovati. Taki naku-
povalci med begunci pa imajo večinoma tudi

namen, navijati cene, ker si blago veči-
noma na ta način pridobijo, da ponudijo zanj
višjo ceno. Političnim oblastem se torej nalaga,
da se ozirajo prav posebno na to počenjanje
posameznih beguncem in da morajo orožniki vsak
slučaj takoj naznaniti. Kjer bi se take zbrane
zaloge našlo, naj se takoj napravi naznanilo za-
radi navijanja cen. Politicna oblast naj take za-
loge blaga takoj zapleni in za preskrbo pre-
bivalstva v njenem delovanju uporabi. Tudi tr-
govci se opozarja, da naj take slučaje, ki so
posebno važni za trgovstvo sploh, naznani.

Promet s poskusnjami blaga po vojni pošti
dovoljen je tudi k vojnopoštnim uradom št. 55
in 76; vstavljena pa je k vojnopoštnim
uradom 8, 26, 33, 46, 53, 60, 61, 79, 88, 99,
106, 112, 123, 129, 200, 212, 223, 241, 242,
304, 502 in 620. — Zasebni promet vojnopošt-
nih paketov je dovoljen tudi k vojnopoštnim
uradom 76 in 55, prepovedan pa k vojnopošt-
nim uradom 33, 212, 260, 261, 273 ter k
etapno poštnim uradom Mitrovica na Kosovem v
Srbiji in Črnogori.

V Ptuj ostanejo trgovine na Binkoštno
nedeljo in ponedeljek za prte, nakar opozarjamo
cenjeno občinstvo.

Zahvala junaka tretjega kora. Župan g.
Jos. Ornig v Ptuj posljal je v imenu mesta
iskrene čestitke poveljniku 3. kora feldmaršal-
lajtnantu Krautwaldu, katerega zmagovite
čete so dosegle v boju zoper izdajalskega Laha
tako krasne uspehe. Nato je dobil župan Ornig
slededeči brzogovorni odgovor: — „Gospoda županu
Jos. Ornigu v Ptuj! Počastčen in ginjen od
Vašega in mestne občine prijaznega spominja-
nja pošiljam najiskrenejšo zahvalo. Mojeju naške
čete mi dajejo jamstvo, da bomo z božjo po-
močjo svojega dednega sovražnika po vzoru na-
ših očetov na laški zemlji premagali. Z vele-
poštovanjem feldmaršallajtnant Krautwald.“

Junak Albin Mlaker in slovensko časopisje.
Vso Avstrijo je gotovo razveselilo junaštvo vr-
lega ptujskega oberlajtnanta Albina Mlaker, ki
je kot mladi oficir svoji ljubljani domovini tako
lepo koristil. Popolnoma vseeno bi bilo, katere
narodnosti je Mlaker, kajti sedaj je v prvi vrsti
— avstrijski odlični oficir. Na naših fron-
tah se borijo Nemci in Slovenci, Madžari in
Hrvati in drugi za isti cilj: obraniti avstrijs-
sko domovino pred navalom sovražnika. Narod-
nostna vprašanja ta zmagovita naša armada zdaj
gotovo ne pozna in neče poznati. Zato je pač
malo neokusno, ako kričita zdaj „Straža“ in
„Slov. Gospodar“ na vse pretego „slo-
venskem junaku Mlakerju.“ To kričanje teh
listov, ki so svoj čas istotako glasno kričali in
se navduševali za kakšnega Kramara in Grafen-
auerja, ima zgolj politično-strankarsko
smer in je zato v sedanjem resnem času
gotovo obsojevati. Vkljub temu, da je oberlaj-
tnant Mlaker ptujski domačin, da je bil po-
polnoma nemško vzgojen, da je obiskal same
nemške šole in se čutil vedno za Nemca, ga
vendar neben nemški list ni hotel proslavljati
kot nekakega nemškega nacionalista. Za nas je
dovolj, da je Mlaker kot avstrijski oficir
izvršil slavni čin. To naj bi bilo tudi za mari-
borske gospode dovolj, kateri pred vojno niso
patriotična čustva posebno negovali.

Strela je zadela dne 4. junija v Lubstovi-
št. Vidu pri Ptuj v poslopja posestnika
Antona Gabrovec. Pogorelo je stanovanjsko
in gospodarsko poslopje z vso premičnino. Škoda
je velika.

Odlikovan je bil g. Jos. Gollob, črno-
vojniški orožniški stražmojster postaje Breg
pri Ptuj z bronasto častno medaljo za za-
sluge pri „Rdečem križu.“ Čestitamo!

Požar. Iz Celja se poroča: te dni izbruhnil
je pri posestniku Jakobu Gorican v Stop-
niku, občina Prelog, na podstrešju s slamo
kritega gospodarskega poslopja ogenj, ki je z
hišo in gospodarsko poslopje vso zalogo krme in žita
vpepelil. Živino rešil je posestnik Johan Karo, ki
je prvi na pogorišče dospel. Posestnik ima škodo za
5000 kron. Zavarovan pa je bil le na 1300 kron.

Pazite na deco! Dekla Marija Jurjovic
iz Pokine pri Celju pustila je svoje otroke
brez nadzorstva doma. Otroci so se igrali ob
Savinji. Dveletni Anton padel je v vodo in u-
tonil. Žagar Prodnik potegnil je otrokovega
mrliča pri svoji žagi iz vode.

Pri glavobolu zapišejo zdravniki večinoma živce pomirjačo
sredstva. Kot tako ima Fellerjev dobrodošči rastlinski esenci
fluid z zn. „Elsa“-fluid že mnogo let sem opravično dobro ime.
Njegove bolečine odpravljačje lastnosti slavi mnogoštevilno zdrav-
nikov. Tudi njegov osvežujoči dobi duh in njegova prijetna hladnost
imajo pri glavobolu kakor pri migreni najprijetnejši učinek. 12
steklenic tega tudi pri drugih bolečinah priznanega, muskeljne
okrepčujočega, živce pomirjačjega domačega sredstva pošlje za 6
kron povsod franko lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsa-trg št. 241
(Hrvaško). Ako je glavobol posledica slabe prebave, pomagajo
hitro Fellerjeve mlio odvajajoče, prebavo urejajoče Rhabarbara-
kroglice z zn. „Elsa“-kroglice. 6 skatljice stane franko samo 4 K
40 h in priporočamo svojim čitateljem, da naj imajo ta dva pri-
znana domača sredstva vedno doma pri roki. Zlasti kdor ima
večkrat glavobol, naj bi jih imel vedno v hiši, da pričujočega
napade migrene takoj odpravi in njih ponavljanje prepreči. Pri-
jetno v žepu nosi se lahko in hitrega prijetnega učinka je Feller-
jev migrenski črtik za 1 krono. En poskus se izplača. (vt)

Od Balkana.

Z ozirom na bolgarsko-nemško prodiranje
na Balkanu priobčujemo mali zemljevid, ki bode

one naše čitatelje gotovo zanimal, kateri vedno
zasledujejo uradna poročila našega generalnega
štaba.

Kako si zasigurimo žetev l. 1916?

Pod tem naslovom izšlo je v zalogi »Rhein-Maini-
scher Verband für Volksbildung« v Frankfurtu a.
M. predavanje domenskega najemnika Karla Schnei-
der, kateremu naj sledeče posnemamo:

»V zasiguranje žetve zamore pomagati prav po-
sebnost umetno sušenja. Umetno sušenje kmetijskih
izdelkov odpravlja kmetijstvu za bodočnost povsem nova
pota za živalsko in človeško prehrano. Zlasti v sedanjo-
sti je največje važnosti, da se spravi vso žetev nepoško-
dovano in brez izgube. V srednjih letih pridelava Nemčija
50 milijonov ton krompirja. Od teh se pokvari po prak-
tični izkušnji vsled gnilobe itd. okoli 5 milijonov ton.
Te izgube se zamorejo prav lahko z umetnim sušenjem
preprečiti. Skupna žetev na perju sladkorne pese znaša
na Nemškem okoli 100 milijonov dvojnih centov. Z
umetnim sušenjem bi se dalo napraviti okoli 20 miljo-
nov dvojnih centov suhega perja, ki bi bilo izborna kre-
pilna krma za vse vrste živine. Na isti način bi se dalo
mnogo tisočev centov perja pese, repe, korenja itd. bolje
izrabiti kakor sedaj. Imamo že celo vrsto izbornih in
jako cenih priprav za sušenje, ki se izplačajo prav kmalu
tudi v malem obratu. Vsi doslej z njimi napravljeni
poizkusi dokazujejo, da ima umetno sušenje veliko bo-
dočnost in da postane vsled tega vso kmetijstvo od
vremena mnogo manj odvisno, nego je bilo to doslej.
S tem sušenjem se zamore mnogo doslej skoraj nič
vrednih snovi, kakor perje repe in druga jesenska zelena
krma, v jako vredno trajno krmo spremeniti. V časih
prevelikega pridelka krmilne repe, v katerih se po na-
vadi s krmo zapravlja, zamore se del zelene krme v
trajno blago spremeniti. Pri deževnem vremenu v času
žetve hrve zamore se travo in deteljo na ta način v
polnovredno suho krmo spremeniti; pri dežju ob žetvi
žita zamore se vso žito rešiti, pri mokrem jesenskem
mremenu pa otavo. Aparat za sušenje se bode torej
vedno in povsod prav kmalu sam plačal. V pokrajinah
z manjšimi obrati zamogla bi ena naprava za sušenje
celi vasi služiti. Na ta način bode mogoče, da
vzdržimo mnogo lažje, nego brez sušenja.

Z ozirom na predlog Schneiderja bi se na
to opozarjali, da so na Nemškem mestna oskrbnitva
take naprave za sušenje že vpeljale in da imajo m. dr.
tudi namen, posušiti vso zelenjavo, sadje itd., ki se ne
more na trgu prodati in ki bi se drugače pokvarilo, kar
bi zlasti zimski preskrbi mest obilo koristi prineslo.
Nemška vlada je nadalje sklenila, postaviti povsod take
sušilnice, kjerkoli je to mogoče; povprašala je tudi že
pri vseh pivovarnah, koliko žita itd. bi se dalo na njih
sušilnicah posušiti. Kakor se vidi, obstoji torej na Nem-
škem namen, izdržati z vsemi sredstvi in zanjeprej in klju-
bovati tudi vsem oderuškim izsescem v domovini.

Z ozirom na to obširno odredbe nam je pač vpra-
šanje do oljeno: »In v Avstriji?«

(»Grazer Tagblatt«.)

Gospodarske.

Mnogo buč za pripravljane olja. Ker imajo buče
velik pomen za pripravljanje olja, se potreba njihovega